

Privata värdar sämre för funktionshindrade

Privata värdar säger nej till handikappanpassning drygt fyra gånger oftare än kommunala bostadsbolag. Det visar en genomgång av ansökningar som har fått avslag under de senaste fem åren i Stockholms kommun.

Varje år kommer omkring 6000 ansökningar om handikappanpassning av bostäder in till kommunen. De vanligaste behoven är borttagning av trösklar, automatiska dörröppnare och ledstänger. De allra flesta ansökningar beviljas men 100-150 avslås varje år. Ofta beror det på att kommunens handläggare anser att den sökande inte har tillräckliga skäl men en del av avslagen beror på att fastighetsägaren inte ger sitt tillstånd. Värden behöver inte motivera sitt beslut men det kan handla om allt ifrån brandsäkerhet till rent estetiska skäl. Den funktionshindrade har ingen möjlighet att överklaga ägarens beslut.

En granskning av de avslag som behandlats mellan 2002 och 2006 visar att privata värdar oftare nekar. Avslag för boende hos privata värdar berodde i 23 procent av fallen på fastighetsägarens nej. För bostadsrätter gällde det 15 procent av fallen och för kommunala bostadsbolag endast 5 procent.

– Det är väl föga förvånande, kommenterar Teres Lindberg som sitter i stadsbyggnadsnämnden för socialdemokraterna och är vice ordförande i Svenska bostäder.

– Allmännyttan har ju ett uppdrag från sina ägare, det vill säga medborgarna. De har ett socialt ansvar som privata fastighetsägare saknar.

Hon tror att vi kommer att se resultat av detta när stadens bostäder blir allt mer i privat ägo.

– De som inte får bostadsanpassning kanske måste flytta från de stadsdelar där husen ägs privat.

Kristina Alvendal som är moderat borgarråd och ordförande i Svenska Bostäders styrelse är mer förvånad.

– Det är ju helt uppåt väggarna om privata fastighetsägare säger nej till bostadsanpassning. Huset borde rimligen bli mer värt om fler har tillgång till det. Om folk tvingas flytta är det också kostsamt för värden.

Hon håller med om att de kommunala bostadsbolagen har haft ett större socialt ansvar tidigare. Nu anser hon att kommunen måste föra en diskussion med de privata värdarna om deras roll. Tvingande regler är dock svåra att ställa.

Per Åhlfeldt på Kungsholmen är en av dem som har fått nej. I slutet av hans gata glittrar vattnet längs Norr Mälarstrand men så långt kommer Per nästan aldrig. Han är rullstolsbunden och kommer inte förbi trappsteget utanför porten. Två gånger i veckan får han hjälp av färdtjänstpersonalen att ta sig ner, för att åka till sjukgymnasten, och någon gång i månaden hinner hemtjänsten ta ut Per. Resten av tiden tillbringar han i ett rum och kök.

– Tv, tv, tv, så sammanfattar han sin dag.

– Efter frukost sitter jag ett tag och sen är det lunch. Sedan fortsätter jag titta på tv och läsa tidningen, och sedan är det middag. Efter middagen börjar jag förbereda mig för att lägga mig. Det blir ganska långa dagar men man vänjer sig.

Tonen är släpigt ironisk men han låter inte alls bitter.

– Nej, jag har ju levt frisk i 65 år så jag tycker inte att det är så synd om mig. Mina

barn påstår att jag är deprimerad men det tycker jag inte särskilt.

Han säger att han räknar med att bli frisk och kunna gå igen även om doktorn säger att han inte kommer att bli det.

– Vi tänker lite olika där.

Kommunen vill installera en ramp som skulle ge honom möjlighet att komma ut men bostadsrättsföreningen ger inte sitt tillstånd. Per har inte fått någon motivering till detta. Han var själv med om att köpa huset när det blev bostadsrätter i början att 90-talet men numera kan han inte komma på årsmötena. De har hållits i en lokal med många trappor till.

Bostadsrättsföreningens ordförande vill inte uttala sig i frågan innan styrelsen har sammanträtt i mitten av februari.

Enligt Gunilla Nakajima Wahlström som handlade ärendet på kommunen så blev det aldrig utrett exakt hur rampen skulle kunna byggas eftersom föreningen gjorde klart från början att de inte tänkte gå med på någon anpassning. Ingreppen handlade antingen om att flytta sopbehållare eller att flytta ett träd och en cykelparkering. Hon har flera gånger hört bostadsrättsföreningar säga att de inte vill att deras hus ska se ut som handikappboenden.

– En del antyder att det skulle kunna sänka värdet på lägenheterna.

Fem frågor

Vem kan söka bidrag för bostadsanpassning?

Du som har en funktionsedsättning eller delar hushåll med någon som har det. Om du vårdar en person med funktionshinder regelbundet i ditt hem kan du också söka.

Vad krävs för att få bidraget?

Du måste ha intyg från läkare eller annan sakkunnig om att din funktionsnedsättning gör anpassningen nödvändig. Om du bor i en hyresrätt behöver du även fastighetsägarens godkännande. Detsamma gäller ofta även i bostadsrätt.

Vilka åtgärder kan jag få bidrag för?

Anpassningar av fasta funktioner i bostaden, det vill säga sådant som man inte tar med sig när man flyttar.

Hur stort är bidraget?

Det ska täcka hela kostnaden och har ingen övre begränsning. De billigaste åtgärderna brukar vara montering av stödhandtag, som kostar omkring 500 kronor.

Vem vänder jag mig till?

Kommunen är ansvarig. I Stockholm finns en bostadsanpassningsavdelning under stadsbyggnadskontoret. Fullständiga regler finns på Boverkets hemsida, www.boverket.se